166

67

DEO OPTIMO MAX·

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA*,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-quintâ mensis Novembris, anno Domini M. DCC. LXXXI.

M. HENRICO-HERCULE CHAMPAGNE DU FRESNAY, Doctore Medico, Præside.

An convulsionibus recens natorum vomitoria?

I.

VITALES auras vix carpsit tenellus infans, cùm hominis tyrocinia poni jubet ingruens malorum caterva; non erat satis, quòd, dùm è materno carcere erumperet, mortis undèquaque laqueis premeretur; reverâ quàm variis partûs tempore, patuit insultibus novus orbis hospes; si iniquum obtinuerit situm, si perversa fuerit pelvis structura, si ob nimiam corporis molem, arctior evaserit pelvis ejusdem apertura; si avulsæ ictu immaturo placentæ radiculæ, fuderint uberiorem sanguinis copiam; si ex rupturâ funiculi umbilicalis imminuerit lethalis hæmorragiæ periculum; si uterus recti sitûs immemor, ad latera, ad posticam, ad anticam partem nimis deflexerit; si prævius fuerit exitus seù funis umbilici, seù placentæ; si convulsionibus correpta fuerit parturiens, has intèr tragœdias quot varii generis neces fœtui quasi filo suspensæ, tenerum vitæ germen depascent, ni procellam instantem propulset perita obstetricantis manus: an tantis emptam periculis vitam recreabit benignior lucis usura? Ab tenore eodem evoluta decurrent nascentis ævi stamina; & nondùm ex uteri latebris omninò emersit infans, & jàm querulo vagitu concessum munus accusat: dùm enìm ab aëris attactu, à vividâ luminis sonique impressione diversas patitur molestias; dùm expansi pulmonum folles, sub insolito irruentis aëris pondere, sub novâ sanguinis transmittendi actione fatiscunt; dùm circulatio à primis moribus, si fas ità loqui, degener, suas mutat vices; dùm tremuli artus, irrequietis & ferè convulsis jactationibus, aùt laboranti machinæ condolere, aut excitandæ in tenui corposculo mutationi, favere videntur; dùm nerveos intestinorum apices vellicat retentum mæconii onus, misellus infans, intèr ejulatus, discit à doloribus præsentiorem existentiæ conscientiam mutuari: intereà voluit prudens Natura ut jejunium quadraginta aut sexagenta horarum has vitæ primitias quasi consecraret, si quidèm exsucca ubera sugenti nullo modo respondent; erat igitùr necessarium ut silerent ob maximam partem functiones naturales, dùm tacito veluti pede procedit functionum vitalium evolutio;

* Auctore PAULO-GABRIELE LE PREUX, anno 1765.

E

fimul atquè lac in mammarum tubulos irrepferit, citrà ullum novæ metum; urgentem poterit infans famis ftimulum retundere, nectareque vivifico fefe proluere, blandis oculis ad gratum titillationis fenfum fubridente matre; fed ludunt me fabellæ! ubiquè adeft nomen matris, nullibì officium. An dignitate maternâ cohoneftandæ fœminæ, quibus fat eft peperiffe, fat per novem menfes prolem geftaffe, quæ ne fùm adblandienti vultu recèns editam progeniem excipiant, nedùm fanctiffimum illum corporis fontem generis humani educatorem recludant, prolem, brevì, à complexu arcendam curant, conductitiafque, proh dedecus! mercantur mammas quibus extillabit lac variis fortaffe morborum feminiis fœtum, quo deguftato potabit infans longa diræ novercæ oblivia; fed proculcatis naturæ legibus, inftabit ultrix pœna pede non claudo; & matres & natos fævis demetet ictibus fors luctuofa; à genuino tramite lac aberrans, modo impete quafi facto, cerebrum, pulmonefque puerperarum impetet, præcipitefque detrudet ad orcum, modo per lamellas textus cellulofi fubrepens, partes lento morfu exedet; divulfo à maternis uberibus non minora impendebunt pericula; plantulam fingas, opimæ telluri commiffam, quæ fuccis è nativo folo depromptis dives fronde fructuquè luxuriat, hanc fi telluri novæ inferas, jàm priftinæ oblita formæ demittet caput, dabitque, marceffens, ventis ludibria; non aliter infanti, dùm venale lac fugit, fuus abit genarum decor, vanefcit vividus ille fanitatis flos, celeriquè gradu properat tabes, quam infequitur morborum ilias; hinc triftes diarrheæ, enormes vomitus, ventris tormina, hinc convulfiones, dirum morbi genus, quo non crudelior alter, fi quidèm fæpè necem priùs intulit quàm advolaverit ars falutaris. Ifta convulfionum fpecies, de quâ dicere animus eft, intrà primum à natalibus annum adoritur, caputquè maximè infeftare folet; attamèn prima in tractu inteftinali fcena agitur; intumefcit venter moxque coarctatur, ftatimque membris paululùm rigefcentibus, mufculos faciei invadit convulfio, fubfultim ludunt labia, tremunt alæ narium, mirum in modum rorant oculi & vix tertia vice redibit convulfio, cùm mors jàm prædam arripuerit; ferociæ hujus morbi debellandæ cùm minimè conducant remedia antifpafmodica & alia ejufdem profapiæ, vomitorium ufum, ratiocinio, analogiâ, experimentis fulti, confidentèr proponimus.

I I.

EA eft infantilis machinæ fabrica, ut exile ac tenerrimum fit fibrarum ftamen, ut laxa corporis compages fero diffluat, pulfus fit frequens, acerquè deprehendatur calor; ex delicatiori fibræ texturâ fequitur generis nervofi mobilitas, totius corporis vaforum fyftematis imbecillitas: ftatum hunc perpendenti mirum ne videbitur, hìnc tantam adeffe in infantili ætate ad convulfiones proclivitatem, hinc agmine frequentiori morbos à ferosâ colluvie occurrere; quoad functiones naturales eo fefe habent modo, intenfior viget appetitus, chilofifquè brevì abfolvitur: attamèn ob debilitatem virium digeftivarum vitiata fempèr remanet digeftio, ingeftorumquè fumma plus minufvè in intemperiem acidam facefcit; hinc fit ut in primis viis apud infantes fempèr delitefcat fœda colluvies quæ fanguinis alveo immerfa, vifcerum infarctus procreat: his generalioribus morborum infantilium caufis fuffragatur fedula obfervatio; nunc caufas fpeciales ad trutinam revocare non abs re erit; quandò materna ubera non duxit infans, coloftro orbatur quo veluti blando medicamine, natura mæconii reliquias abftergere amat: hinc fæpè fæpiùs evenit ut refidua pars, ob eam quâ pollet acrimoniam, fenfiliores inteftinorum fibras ftimulet, ftimulatas diftrahat, diftractas ad nifus contractiles provocet, ficquè dira ventris tormina,

mox convulsiones gignat. Eosdem exercet effectus majori ingestum copiâ lac spissioris consistentiæ: refert Clarissimus *Wanswieten*, se vidisse post mortem ventriculum adeò distentum ingenti caseosâ mole, ut mirum non fuerit lethales hinc ortas fuisse convulsiones; vomitus diù protracti, hospitans in primis viis saburra, lac vergens seu ad acidam, seu ad alkalinam indolem convulsiones arcescent, præsertìm si à parentibus hypochondriacis ortum repetat infans; ex memoratis convulsionum causis, lux forsitàn, praxi medicæ affulgebit: jàm ratio priùs in varias nutans partes, stare discit, jàm arma cudit quibus victrix domito insultet hosti; jàm clarâ voce ad emeticorum usum veluti ad sacram salutis anchoram confugiendum esse clamat; reverà quânam arte ad certum componeretur ordinem præceps ac irregularis fibrarum motus, nisi, saburrâ, mediantibus vomitoriis, ritè expurgatâ, perpetuus contractionum inordinatarum stimulus avelleretur.

III.

PER arduos Medicæ praxeos calles, totiès fulcris opus est, quotiès è loco pes movendus; utquè via tutior pateat, mille interroganda modis natura, seu ratiocinii, seu analogiæ, seu experimentorum ope; quoad ratiocinium, in hoc sapere usquè ad sobrietatem congruum est; magnum quid audeant aliquandò ii quibus faces subministravit analogia, sæpè successûs mensura fuit eadem, quæ fuerat audaciæ; dùm reputat secùm illustrissimus *Carpus*, quasdam herpetum species mediantibus mercurii inunctionibus felicitèr curari, aliundèquè in memoriam revocat, teterrimam illam pestem fontes voluptatis atro inficientem veneno, prætèr numerosam accidentium quos invehit familiam, herpetibus aliquandò cutim fœdare, analogicè concludit vim mercurii in eradicando herpete venereo non fore infirmiorem, statìm mercurium in usus vocat, palmamque hanc præripit ut primus reluctanti hydræ frenum injiciat, paretquè necem; liceat & nobis ex analogiâ depromere rationem methodi quam ad domandas infantum convulsiones proponendam statuimus; in convulsionibus adultorum, quotiès genuina morbi causâ in obscuris latet, usurpari emetica lex quasi sancita est; infantes dira torquet tussis cujus feritas eò magis crescit, quò largiori propinantur dosi olea, tussis hæc ut constat apud practicos melioris notæ, est mera ventriculi convulsio, & huic convulsioni tàm prospero cedit omine emeticorum usus, ut totus curationis cardo in hoc volvatur. Cùm morbum hunc intèr & convulsiones mox memoratas nullum aliud ferè intercedat discrimen, nisi ratione loci affecti, plusquàm verisimile est eamdem requiri medelam: sed novum illud ædificium, firmiori experientiæ basi adstruendum.

IV.

PENDET ab experientiâ omnis in re medicâ certitudo; sed dùm quisque experientiam invocat, contingit ut hanc detorqueat sæpè ad præconceptas opiniones, summoperè igitùr cavendum ne glíscat error, detque jura fallax experientiæ simulacrum; cùm pluris me referat ut observationes mox memorandæ omni labe vacare videantur, hic Clarissimus *Petit* testimonio gloriari me, prædicare liceat; eximius ille vir, nobis sanctè asseveravit nullam, in curandis infantum convulsionibus, expectandam opem ab antispasmodicis, siquidèm ea multotiès idoneo advocatus tempore, adhibuisset citrà ullum successum; contrà verò quoties, vix elapsis post primam convulsionem duodecim horis, accersitus fuisset, spes nunquàm ab Ipecacuanhæ usu delusas fuisse, innumerosque infantes imminenti mortis periculo sic ereptos, evasisse; varia protinùs in medium exempla; ne longiùs excurram, placet huic sequenti duntaxàt immorari; infans quatuor abhinc mensibus natus laborabat convulsionibus; jàm trigenta sex horæ

effluxerant, & infans morti proximus, deglutire jàm non poterat; advolat opem laturus Clariſſimus *Petit*, jubet injici cliſma cui affuſa fuiſſet vini emetici drachma una & ſemi; ut per quoddam tempus moras necteret cliſma in inteſtinis, indu-ſiorum ope anum occludi voluit; poſt unam circitèr horam, ingentes in tractu inteſtinali turbæ, cient vomitus enormes, ſequitur copioſior alvi fluxus, fugatiſquè convulſionibus, redit alma ſanitas, ſi aſſenſum iſta non cogant, vix quid. quam in rebus medicis pro certo tenendum.

V.

NE quis temerè objiciat, in infantum affectibus, cautè admodùm cum emeticis eſſe mercandum; nonne apud infantes ex voto naturæ adeſt vomitus, & facilior ad vomitum propenſio? nonne proptèr deliteſcentem in primis viis ſaburram, perpetuò, ut ità dicam, requiritur vomendi neceſſitas, aliundè mitiora tantùm & refractâ doſi uſurpantur emetica, ut Ipecacuanha; ſed cur noſtros ſiſtunt greſſus inanes timorum umbræ? clara experientiæ vox ab omni objectione vendicat certitudinem concluſionis.

Ergò convulſionibus recèns natorum vomitoria.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Franciſcus-Nicolaus SIMONNET, *Pariſinus, in Senatu Patronus.*

M. Franciſcus DOUBLET, *Carnutæus, in Senatu Patronus.*

M. Tuſſanus-Claudius-Nicolaus NAVIER, *Catalaunenſis, Academiæ Catalaunenſis Socius.*

M. Edmundus-Joachinus BOURDOIS DE LA MOTTE, *Senonenſis.*

M. Michaël-Franciſcus DE LA PLANCHE, *Pariſinus.*

M. Chriſtophorus Nicolaus DE JUSSIEU, *Lugdunus.*

M. Ludovicus-Joannes-Baptiſta COSNIER, *Pariſinus.*

M. Petrus-Auguſtinus ADET, *Pariſienſis.*

M. Joannes-Jacobus MESSENCE, *Andegavenſis.*

Proponebat Pariſiis JOSEPHUS-VICTOR LENDORMY LAUCOUR; Mondiderinus, Doctor Medicus Remenſis, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1781. AB OCTAVA AD MERIDIEM.

✠ mort à amiens, et à temps pour sa réputation. vrai médecin de salon - Homme d'ailleurs très spirituel, très aimable; aimant aussi la bonne chère. il est mort à 49 ans, et le chagrin a hâté sa fin: il n'était rien moins qu'endormi.

Typis QUILLAU, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Typographi 1781.